

Stichting Het Robertshuis

Adres: Bergenhuizen 13a | 6255 NJ Noorbeek
Telefoon: 043-4583110 | 0649860161
E-mail: info@hetrobertshuis.nl
Website: www.hetrobertshuis.nl

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Informatie vooraf

Als huisarts, leerkracht, verpleegkundige, kinderopvang begeleider, hulpverlener, zelfstandige beroepsbeoefenaar, kun je te maken krijgen met slachtoffers van huiselijk geweld of kindermishandeling. Dat brengt altijd schrik en zorg met zich mee. Daarom is de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling ontwikkeld. Beroepskrachten zijn, naar verwachting vanaf 1 juli 2013, verplicht deze meldcode te gebruiken bij signalen van geweld.

Elke organisatie een eigen meldcode

Een meldcode beschrijft in 5 stappen wat bijvoorbeeld een begeleider of hulpverlener moet doen bij vermoedens van geweld. Organisaties en zelfstandige beroepsbeoefenaren stellen een eigen meldcode op, gebaseerd op de 5 stappen:

- Stap 1: in kaart brengen van signalen.
- Stap 2: overleggen met een collega en eventueel raadplegen van het [Advies- en Meldpunt Kindermishandeling \(AMK\)](#) of het [Steunpunt Huiselijk Geweld \(SHG\)](#).
- Stap 3: gesprek met de cliënt.
- Stap 4: wegen van het geweld of de kindermishandeling.
- Stap 5: beslissen: hulp organiseren of melden.

Meldcode werkt

Onderzoek heeft uitgewezen dat professionals, die werken met een meldcode, 3 keer zo vaak ingrijpen als collega's die zo'n code niet gebruiken. Beroepsbeoefenaren moeten daarom beschikken over een meldcode voor het omgaan met signalen van geweld.

De wet Verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling treedt naar verwachting 1 juli 2013 in werking. De wet gaat gelden voor de sectoren: gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie. De verplichting geldt niet voor vrijwilligersorganisaties. Wanneer zij op eigen initiatief een stappenplan opstellen, juicht het Rijk dit toe.

Geen meldplicht

Een verplichte meldcode is iets anders dan een meldplicht. Bij een meldplicht moet de professional zijn vermoeden van geweld melden bij andere instanties. Die verplichting bestaat niet bij een meldcode.

Adres: Bergenhuizen 13a | 6255 NJ Noorbeek
Telefoon: 043-4583110 | 0649860161
E-mail: info@hetrobertshuis.nl
Website: www.hetrobertshuis.nl

Stichting Het Robertshuis

De beslissing om vermoedens van huiselijk geweld wel of niet te melden, neemt de professional. Het stappenplan van de meldcode biedt hem houvast bij die afweging.

Beroepsgeheim versus meldcode

Hulpverleners die hulp, zorg, steun of een andere begeleiding bieden, hebben vaak een beroepsgeheim. Dit wordt ook wel zwijgplicht genoemd. Vanwege die zwijgplicht mag de hulpverlener geen informatie over de cliënt aan anderen geven, behalve als de cliënt daarvoor toestemming geeft. De cliënt kan zich hierdoor vrij voelen om alles te vertellen. Toch kan het in het belang zijn van de cliënt om vertrouwelijke gegevens uit te wisselen met collega's of anderen. In de wet meldcode komt een meldrecht voor huiselijk geweld. Dit recht bestaat al voor kindermishandeling. Een meldrecht houdt in dat professionals met een beroepsgeheim (vermoedens van) huiselijk geweld mogen melden bij het [AMK](#) en [SHG](#). Maar ook nu al is vaak meer toegestaan dan professionals denken. Om te voorkomen dat beroepskrachten onnodig terughoudend zijn bij de uitwisseling van informatie zijn deze hulpmiddelen beschikbaar:

- **Wegwijzer voor beroepskrachten**

In de [wegwijzer Huiselijk geweld en beroepsgeheim](#) lezen beroepskrachten of en welke informatie ze met collega's of anderen kunnen uitwisselen. Geheimhoudingsplicht is niet absoluut, de wegwijzer zet op een rijtje wat mogelijk is. De informatie staat ook in de brochure Horen, zien en zwijgplicht?

- **Modelconvenant gegevensuitwisseling**

Omdat gegevensuitwisseling zorgvuldig en in overeenstemming met de [Wet Bescherming Persoonsgegevens](#) moet verlopen, is er een [modelconvenant](#) ontwikkeld.

Stichting Het Robertshuis

Adres: Bergenhuizen 13a | 6255 NJ Noorbeek
Telefoon: 043-4583110 | 0649860161
E-mail: info@hetrobertshuis.nl
Website: www.hetrobertshuis.nl

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Meldcode bij signalen

Het bevoegd gezag van

Stichting Het Robertshuis

Overwegende

- dat Stichting Het Robertshuis verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van de dienstverlening aan zijn cliënten en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan cliënten die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat van de beroepskrachten die werkzaam zijn bij Stichting Het Robertshuis op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met cliënten attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- dat Stichting Het Robertshuis een meldcode wenst vast te stellen zodat de beroepskrachten die binnen Stichting Het Robertshuis werkzaam zijn weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat Stichting Het Robertshuis in deze code ook vastlegt op welke wijze zij de beroepskrachten bij deze stappen ondersteunt;
- dat onder huiselijk geweld wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling en eengerelateerde geweld. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;
- dat onder kindermishandeling wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eengerelateerde geweld en vrouwelijke genitale verminking;

Adres: Bergenhuizen 13a | 6255 NJ Noorbeek
Telefoon: 043-4583110 | 0649860161
E-mail: info@hetrobertshuis.nl
Website: www.hetrobertshuis.nl

Stichting Het Robertshuis

- dat onder beroepskracht in deze code wordt verstaan: de beroepskracht die voor Stichting Het Robertshuis werkzaam is en die in dit verband aan cliënten van de organisatie zorg, begeleiding, onderwijs, of een andere wijze van ondersteuning biedt;
- dat onder cliënt in deze code wordt verstaan: iedere persoon aan wie de beroepskracht zijn professionele diensten verleent.

In aanmerking nemende

- de Wet bescherming persoonsgegevens;
- de Wet op de jeugdzorg;
- de Wet maatschappelijke ondersteuning;
- de Protocollen in het Kwaliteitshandboek van Stichting Het Robertshuis

Stelt de volgende Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vast.

Noodsituaties

Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat uw cliënt of zijn gezinslid daartegen onmiddellijk moet worden beschermd, kunt u meteen advies vragen aan het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) of aan het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG). Komt men daar, op basis van de signalen, tot het oordeel dat onmiddellijke actie is geboden, dan kunt u zonodig in hetzelfde gesprek een melding doen zodat op korte termijn de noodzakelijke acties in gang kunnen worden gezet. In noodsituaties kunt u overigens ook contact zoeken met de Raad voor de Kinderbescherming of met de crisisdienst van het Bureau Jeugdzorg en/of de politie vragen om hulp te bieden.

Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontcrachten in kaart en leg deze vast. Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Maak bij het signaleren van huiselijk geweld of kindermishandeling gebruik van een signaleringsinstrument als uw organisatie daarover beschikt.

Adres: Bergenhuizen 13a | 6255 NJ Noorbeek
Telefoon: 043-4583110 | 0649860161
E-mail: info@hetrobertshuis.nl
Website: www.hetrobertshuis.nl

Stichting Het Robertshuis

Hebt u zelf geen contact met de kinderen van uw cliënt, dan kunt u tocht signalen vastleggen over de situatie waarin deze kinderen zich mogelijkerwijs bevinden, als de toestand van uw cliënt daar aanleiding toe geeft.

Betreffen de signalen huiselijk geweld of kindermishandeling gepleegd door een beroepskracht, meld de signalen dan bij de leidinggevende of de directie, conform de interne richtlijnen. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing.

Beschrijf uw signalen zo feitelijk mogelijk. Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht. Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd. Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een bevoegd beroepskracht.

Stap 2: Collegiale consultatie en zonodig raadplegen van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) of het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG)

Bespreek de signalen met een deskundige collega. Vraag zo nodig ook advies aan het AMK of aan het SHG.

Stap 3: Gesprek met de cliënt

Bespreek de signalen met de cliënt. Hebt u ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de cliënt, raadpleeg dan een deskundige collega en/of het AMK of het SHG.

1. Leg de cliënt het doel uit van het gesprek;
2. beschrijf de feiten die u hebt vastgesteld en de waarnemingen die u hebt gedaan;
3. nodig de cliënt uit om een reactie hierop te geven;
4. kom pas na deze reactie zonodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen u hebt gezien, gehoord en waargenomen. In het geval van vrouwelijke genitale verminking kunt u daarbij de Verklaring tegen meisjesbesnijdenis gebruiken.

Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met de cliënt, is alleen mogelijk als:

- de veiligheid van de cliënt, die van u zelf, of die van een ander in het geding is;
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de cliënt door dit gesprek het contact met u zal verbreken.

Stichting Het Robertshuis

Adres: Bergenhuizen 13a | 6255 NJ Noorbeek

Telefoon: 043-4583110 | 0649860161

E-mail: info@hetrobertshuis.nl

Website: www.hetrobertshuis.nl

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de cliënt het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. Weeg eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. Maak bij het inschatten van het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling gebruik van een risicotaxatie-instrument als een dergelijk instrument binnen uw organisatie of praktijk beschikbaar is.

Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden

Hulp organiseren en effecten volgen

Meent u, op basis van uw afweging in stap 4, dat u uw cliënt en zijn gezin redelijkerwijs voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling kunt beschermen:

- organiseer dan de noodzakelijke hulp;
- volg de effecten van deze hulp
- doe alsnog een melding als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint.

Melden en bespreken met de cliënt

Kunt u uw cliënt niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermen of twijfelt u er aan of u voldoende bescherming hiertegen kunt bieden:

- meld u vermoeden bij het AMK of bij het SHG;
- sluit bij uw melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die u meldt (ook) van anderen afkomstig is;
- overleg bij uw melding met het AMK of het SHG wat u na de melding, binnen de grenzen van uw gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kunt doen om uw cliënt en zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.

Bespreek uw melding vooraf met uw cliënt (vanaf 12 jaar) en of met de ouder (als de cliënt nog geen 16 jaar oud is).

1. Leg uit waarom u van plan bent een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is;
2. Vraag de cliënt uitdrukkelijk om een reactie;
3. In geval van bezwaren van de cliënt, overleg op welke wijze u tegemoet kunt komen aan deze bezwaren;

Adres: Bergenhuizen 13a | 6255 NJ Noorbeek
Telefoon: 043-4583110 | 0649860161
E-mail: info@hetrobertshuis.nl
Website: www.hetrobertshuis.nl

Stichting Het Robertshuis

4. Is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om uw cliënt of zijn gezinslid te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in uw afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de cliënt of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen;
5. doe een melding indien naar uw oordeel de bescherming van de cliënt of zijn gezinslid de doorslag moet geven.

Van contacten met de cliënt over de melding kunt u afzien:

- als de veiligheid van de cliënt, die van u zelf, of die van een ander in het geding is;
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de cliënt daardoor het contact met u zal verbreken.

Stichting Het Robertshuis

Adres: Bergenhuizen 13a | 6255 NJ Noorbeek
Telefoon: 043-4583110 | 0649860161
E-mail: info@hetrobertshuis.nl
Website: www.hetrobertshuis.nl

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Verantwoordelijkheden van Stichting Het Robertshuis voor het scheppen van een randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat

Om het voor beroepskrachten mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt Stichting Het Robertshuis er zorg voor dat:

- binnen de organisatie en in de kring van cliënten bekendheid wordt gegeven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- regelmatig een aanbod wordt gedaan van trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering zodat beroepskrachten voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de code;
- er voldoende deskundigen beschikbaar zijn die de beroepskrachten kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de code;
- de meldcode aansluit op het werkprocessen binnen de organisatie;
- de werking van de meldcode regelmatig wordt geëvalueerd en dat zonodig acties in gang worden gezet om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- afspraken worden gemaakt over de wijze waarop Stichting Het Robertshuis zijn beroepskrachten zal ondersteunen als zij door cliënten in of buiten rechte worden aangesproken op de wijze waarop zij de meldcode toepassen.